

Vincent Bijlo: 'Het instituut.' De Arbeiderspers, Amsterdam, 1998, 136 blz., ISBN 90 295 0778 0 en

Vincent Bijlo: 'Achtienhoog.' De Arbeiderspers, Amsterdam, 2001, 156 blz., ISBN 90 295 0405 6

Over de schrijver: Vincent Bijlo (1965) is zelf blind, volgde onderwijs aan het Koninklijk Instituut tot Onderwijs van Blinden, studeerde Nederlands, maakte deze studie niet af, maar werd cabaretier. Hij schrijft ook columns in het NRC.

Soort boeken: Romans oftewel 'kleine romans zoals op de achterflap van 'Achtienhoog' staat. Hoewel deze boeken geen echte egodocumenten zijn wil ik ze hier en ook bij de romans even noemen. Net als een boek als 'Het refrein is Hein', van Bert Keizer zijn ze toch ook nauw verwant met egodocumenten.

Stijl: Bijtende, zwarte, harde humor en ook ontroerend. Goede taalbeheersing. Je leest de boekjes in een adem uit.

Samenvattingen: Hoofdpersoon in beide boeken is Otto Iking, een jongetje dat op zijn tweede blind is geworden, door zijn ouders bij het Instituut wordt afgeleverd om daar onderwijs te krijgen. Zowel bij zijn ouders als op het instituut voelt hij zich niet thuis. Hilarische, harde, ontroerende kostschoolervaringen van een zich niet op zijn gemak voelend blind jongetje op ontdekkingsreis, betutteld door ziende mensen. Hij vreet heel wat uit, beschrijft wat hij wil en hoe hij de wereld ervaart, o.a. via ruiken, voelen tasten, horen. In het tweede boek zien we Otto terug als student, weg van het instituut, overleven en, vallend en opstaand, van het studentenleven genieten. 'Niet zeiken maar doen', is zijn devies. Omdat wel duidelijk wordt dat niet alles zo makkelijk gaat. Komisch en ontroerend houdt het alter ego van Vincent Bijlo zich ook deze intellectuele en ook erotische wereld staande.

Wat viel op: Dat met humor allerlei hele ellendige ervaringen verteld kunnen worden op een manier die ontroerd en tot nadenken stemt.

Enige citaten: 'Ze moesten ons op dat reservaat 'klaarstomen voor de echte wereld', zoals dat plechtig klonk uit de mond van meneer Hak..... Zo was er speltherapie. Vijftig minuten per week op therapeutische basis spelen bij juffrouw Trudy.... Ik bouwde dan snel een twee meter hoge toren van blokken, schoof die voor de deur en wachtte onder tafel. Dat was de echte wereld. Die instortende toren .... en de vallende koffie daarna.... 'Klaarstomen voor de wereld' met zelfstandigheidstraining. ..Limonadesoep... leeglepelen.. Thuis deed mijn moeder de soep in bekers, dus in de echte wereld ging het heel anders. Waarom zouden we dan zo moeilijk doen? Ik vroeg het, en het antwoord luidde dat bij mij thuis de echte wereld nog niet was. Pag. 17 'Het instituut.'
'Zal ik je maar alleen laten?' vroeg Trijntje, toen ik was gaan zitten in mijn oude leunstoel. 'Nee, alsjeblieft niet. Wat moet ik hier? Ik ken niemand, ik weet hier niets te vinden, ik kan niet eens zelf naar de supermarkt om iets te kopen, ik heb niet eens een witte stok. .... Ze sloeg haar armen om mij heen en zei: 'Sorry.' Ik huilde. Maar ik was godverdomme niet zielig. Ik was alleen mijn hele leven lang in handen geweest

van verkeerde mensen.' Pag. 40 'Achtienhoog.'

Recensies: Achterflap: '(...) de humor en de taalbeheersing van de schrijver tillen het boek ver boven een particuliere wraakoefening uit. NRC Handelsblad. "Het instituut" loopt over van het soort zwarte blindenhumor waar zienden zich nooit aan durven wagen. HUMO.